

چین؛ نگران تورم

بهاره صفاری اصفهانی

دولت چین نگران است، نگران از اینکه رشد فزاینده تورم ادامه یابد و نرخ رشد اقتصادی این کشور که بالاترین رشد اقتصادی جهان محسوب می‌شود، کاهش یابد و بر نارضایتی‌های اجتماعی دامن بزنند. مقامات پکن در ماه‌های اخیر هر جا سخن گفته‌اند، وعده مهار تورم را داده‌اند. دولت می‌گوید، با توجه به وقوع سیل و از بین رفتن محصولات کشاورزی و مواد غذایی، نرخ تورم، بویژه تورم کالاهای مصرفی روند صعودی پیدا کرده است. البته آنها به این امید هستند که تورم طی شش ماه دوم ۲۰۱۱ کاهش یابد و قیمت‌ها کنترل شود. گزارش‌های رسمی نشان می‌دهد وقوع سیل در مناطق شرقی و جنوبی چین خسارات زیادی به محصولات کشاورزی وارد کرده و قیمت مواد غذایی طی ماه می میلادی بیش از ۱۱٫۷ درصد رشد داشته و نگران‌کننده‌تر اینکه میزان تولید محصولات کشاورزی چین در برخی مناطق ۲۰ درصد کاهش داشته است. این رخداد وقتی قابل تأمل خواهد بود که بدانیم رشد اقتصادی چین در سه ماه نخست امسال به بیش از ۹٫۷ درصد رسیده است.

ون جیانباؤ، نخست‌وزیر، تأکید می‌کند: دولت پکن می‌تواند نرخ تورم و روند صعودی قیمت کالاها، بخصوص مواد غذایی و محصولات کشاورزی، را کنترل کند. سیاست اصلی مردان پکن برای مقابله با تورم چیست؟ بانک مرکزی چین از اکتبر گذشته تا کنون نرخ بهره بانکی و نرخ ذخیره قانونی را به صورت متوالی افزایش داده است تا با روند صعودی تورم مقابله کند، چرا که تورم حیات سیاسی حزب کمونیست چین را به خطر انداخته است. این تازه یکی از دردسرهای چین است، چه اینکه افتادن کشورهای اروپایی در دام رکود و حتی ورشکستگی می‌تواند رشد اقتصادی چین را مختل کند، از این رو، نخست‌وزیر چین با ابراز اطمینان نسبت به توانایی اروپا برای حل بحران مالی خود می‌گوید: چین همچنان یکی از مهم‌ترین خریداران بدهی‌های اروپا باقی خواهد ماند. چین امیدوار است اقتصاد اروپا بار دیگر به شرایط عادی خود بازگردد و به رشد و رونق باثبات و پایدار دست یابد.

روند صعودی نرخ تورم نخست‌وزیر را وادار کرد تا اندکی از وعده خود عقب‌نشینی کند و بگوید: کنترل تورم چین در سطح ۴ درصد با چالش‌های بسیاری همراه است. البته ون جیانباؤ آگاهانه اعلام کرد: افزایش متوالی نرخ بهره بانکی با هدف مقابله با نرخ تورم موجب کاهش رشد اقتصادی چین در سال ۲۰۱۱ خواهد شد. او می‌گوید: گرچه رشد اقتصادی چین امسال به بیش از ۸ تا ۹ درصد خواهد رسید، دولت پکن چالش‌های زیادی برای دستیابی به نرخ تورم ۴ درصدی خواهد داشت، اما مهم‌ترین اولویت دولت چین در سال ۲۰۱۱ کنترل شاخص قیمت‌های مصرفی است و دولت قصد دارد نرخ تورم را بیش از پیش کاهش دهد. بسیاری از کارشناسان اقتصادی می‌گویند: دولت چین قادر نیست نرخ تورم را در سال ۲۰۱۱ به کمتر از ۴ درصد برساند. فساد سیاستمداران البته در دسر دیگری است که آمیخته شدن این موضوع با چاشنی تورم مشکل آفرین خواهد بود تا آنجا که خبرگزاری فارس نوشت: رئیس‌جمهور چین در سخنرانی خود به مناسبت نودمین سالگرد تشکیل حزب کمونیست این کشور هشدار داد فساد مالی در این حزب ممکن است به قیمت از دست دادن حمایت مردم تمام شود.

رشد اقتصادی چین نصف می شود

خبر بد برای چشم‌بادامی‌های سرزمین چین اینکه برخی کارشناسان پیش‌بینی کردند رشد اقتصادی چین تحت تأثیر رشد تورم در این کشور تا سال ۲۰۱۴ میلادی به نصف کاهش خواهد یافت. به گزارش نشریه فوربس، تنها راهکار برای مقام‌های دولت چین برای افزایش رشد اقتصادی این کشور تا سال ۲۰۱۴ میلادی نوآوری بیشتر و افزایش تقاضا و مصرف داخلی خواهد بود، چرا که افزایش وام‌های پرداخت شده از سوی بانک‌های دولتی چین طی سال‌های اخیر نیز شرایط را برای اقتصاد این کشور طی سال‌های آینده دشوار خواهد کرد و افزایش نرخ تورم چین طی سال‌های آینده موجب کاهش رشد سرمایه‌گذاری و در نتیجه کاهش رشد اقتصادی می‌شود.

به راستی آیا تورم می‌تواند تا این اندازه دردسرساز باشد که حیات و ممت دولت کمونیست چین را با بیشترین نرخ رشد اقتصادی و بالاترین ذخایر ارزی و بهترین تراز تجاری به باد دهد؟ مگر نه این است که این کشور با در اختیار داشتن ۳ تریلیون دلار ذخایر ارزی به بزرگ‌ترین وام‌دهنده در جهان تبدیل شده و به بانک جهانی هم رودست زده است. دارنده بیشترین نقدینگی جهان و صاحب یک چهارم تولید ناخالص داخلی جهان و مهم‌ترین وام‌دهنده به آمریکا به عنوان قدرت اول اقتصادی دنیا از چه می‌ترسد، تورم؟

یوکان هوانگ، مدیر پیشین بانک جهانی و پژوهشگر بنیاد کارنگی در واشنگتن، می‌گوید: چین اکنون دومین اقتصاد بزرگ جهان است. بزرگ‌ترین صادرکننده جهان به شمار می‌رود و بنا به پیش‌بینی‌ها در ۱۰ تا ۱۵ سال آینده جای آمریکا را به عنوان اقتصاد اول جهان می‌گیرد. اما چه فایده که تنها توصیه دولتمردان سایر کشورهای دنیا به چین این است که ارزش پول ملی‌اش را واقعی کند و مقامت پکن از این مهم چشم‌پوشی می‌کنند. برخی کارشناسان اقتصادی بدبین می‌گویند: مدل رشد و رونق اقتصادی چین مدت زمان زیادی دوام نخواهد آورد.

بالاترین تورم در ۳ سال اخیر

تازه‌ترین خبر اینکه مؤسسه آمارهای ملی چین اعلام کرد، نرخ تورم این کشور طی ماه ژوئن به بالاترین رقم در سه سال اخیر رسیده است، یعنی بیش از ۴٫۶ درصد. این بالاترین نرخ تورم چین از ژوئن ۲۰۰۸ به شمار می‌رود که نرخ تورم این کشور به بیش از ۷٫۱ درصد رسید. کارشناسان اقتصادی بشدت نگران تأثیرات منفی افزایش نرخ تورم بر گسترش تنش‌های اجتماعی و سیاسی در چین هستند. در حالی که بانک مرکزی چین از اکتبر گذشته تا کنون، پنج بار نرخ بهره بانکی را افزایش داده، نرخ تورم این کشور همچنان روندی صعودی داشته است. همچنین قیمت مواد غذایی در چین طی ماه ژوئن نسبت به مدت مشابه سال قبل بیش از ۴٫۴ درصد رشد داشته است. افزایش قیمت مواد غذایی فشار زیادی به خانوارهای کم‌درآمد چینی وارد کرده است. مواد غذایی یک سوم هزینه‌های خانوار متوسط چینی را تشکیل می‌دهد. البته کارشناسان اقتصادی بر این باورند که نرخ تورم چین تا پایان امسال به کمتر از ۴ تا ۴٫۵ درصد کاهش خواهد یافت. از سوی دیگر، تازه‌ترین آمارها نشان می‌دهد رشد اقتصادی این کشور طی سه ماه دوم ۲۰۱۱ به کمتر از ۹٫۵ درصد رسیده است. مسئله کاملاً روشن است؛ افزایش نرخ تورم مقام‌های بانک مرکزی چین را بر سر دو راهی قرار داده است، یا مهار تورم یا رشد اقتصادی و اگر بانک مرکزی چین بخواهد بیش از پیش نرخ بهره بانکی را برای مقابله با افزایش تورم افزایش دهد، رشد و رونق اقتصادی این کشور به خطر خواهد افتاد. آلیستار تورنتون، کارشناس ارشد مؤسسه آی‌اچ‌اس گلوبال، تأکید کرد، کاهش رشد اقتصادی و افزایش نرخ تورم، سیاست‌های پولی و مالی بانک مرکزی چین را با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده است. البته افتادن چینی‌ها در دام رکود خبر خوشی برای جهان نخواهد بود، چه اینکه مؤسسه مالی کردیت سویس نیز پیش‌بینی کرد، افزایش فشارهای تورمی در اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه، بخصوص چین و هند، موجب کاهش رشد اقتصادی این کشورها در سال ۲۰۱۱ خواهد شد. آنچه چینی‌ها اکنون به آن گرفتار آمده‌اند، درسی است برای همه که تورم را انتخاب کنند، یا رشد اقتصادی؟

تورم جهانی شتاب می‌گیرد

جولای اقدام به افزایش نرخ بهره بانکی کرده است تا با روند صعودی تورم مقابله کند.

دست و پا زدن کره

وزارت اقتصاد و دارایی کره جنوبی هم اعلام کرد، افزایش قیمت جهانی نفت و رشد فشارهای تورمی موجب کاهش رشد اقتصادی کره جنوبی در سال ۲۰۱۱ خواهد شد. رشد اقتصادی چهارمین اقتصاد بزرگ آسیا در سال ۲۰۱۱ به کمتر از ۴٫۵ درصد خواهد رسید. این رقم در گزارش قبلی وزارت اقتصاد و دارایی کره جنوبی ۵ درصد پیش‌بینی شده بود. افزایش نرخ تورم در اقتصاد کره جنوبی موجب کاهش تقاضای داخلی در اقتصاد این کشور شده است. البته افزایش صادرات به لطف رشد تقاضای جهانی تأثیر زیادی بر افزایش رشد اقتصادی کره جنوبی در سال ۲۰۱۱ خواهد داشت. کاهش رشد و رونق اقتصادی کشورهای صنعتی و توسعه‌یافته نیز موجب کاهش رشد صادرات کره خواهد شد. بانک مرکزی کره جنوبی اعلام کرد، نرخ تورم این کشور طی ماه ژوئن با رشد چشمگیر به ۴٫۴ درصد رسیده است. به اعتقاد کارشناسان اقتصادی، افزایش قیمت جهانی نفت و مواد غذایی تأثیر زیادی بر رشد نرخ تورم کره جنوبی داشته است. مقام‌های کره جنوبی برای مقابله با افزایش نرخ تورم بتدریج نرخ بهره بانکی را افزایش داده‌اند. افزایش نرخ بهره بانکی از سوی دیگر، موجب نگرانی‌هایی درباره کاهش رشد اقتصادی این کشور شده است.

بالا رفتن نرخ تورم و البته بیکاری در جهان شتاب می‌گیرد. بانک مرکزی اروپا در تازه‌ترین گزارش خود اعلام کرد، نرخ تورم ۱۷ کشور عضو یورو طی ماه ژوئن به ۲٫۷ درصد رسید. بانک مرکزی اروپا هم برای دومین بار متوالی در سال ۲۰۱۱ و در واکنش به تورم فزاینده، نرخ بهره بانکی کشورهای عضو منطقه یورو را افزایش داد. افزایش نرخ بهره بانکی از سوی بانک مرکزی اروپا برای مقابله با افزایش فشارهای تورمی در حالی است که بحران مالی و بدهی یونان بشدت اقتصاد منطقه یورو را تهدید می‌کند. بانک مرکزی اروپا نرخ بهره بانکی را به ۱٫۵ درصد افزایش داده است؛ اقدامی که پیش از این از سوی اکثر کارشناسان اقتصادی پیش‌بینی شده بود. پیشتر این رقم ۱٫۲۵ درصد بود.

فرانسه هم دردسر تورم گرفت

خبر دیگر اینکه نرخ تورم فرانسه در ماه ژوئن به ۲٫۳ درصد رسید که این بالاترین رقم طی ۲ سال و نیم اخیر بوده است. افزایش قیمت انرژی، مواد غذایی و خدمات مهم‌ترین عامل رشد فزاینده نرخ تورم فرانسه در ماه ژوئن اعلام شده است. مؤسسه آمار فرانسه، موسوم به اینسی همچنین افزود، نرخ تورم فرانسه طی ماه می نیز به بیش از ۲٫۲ درصد رسیده است. این بالاترین نرخ تورم فرانسه از اکتبر ۲۰۰۸ به شمار می‌رود. افزایش ۲۶ درصدی قیمت جهانی نفت در یک سال گذشته تأثیر زیادی بر افزایش قیمت بنزین در فرانسه و افزایش هزینه‌های انرژی خانوارهای فرانسوی داشته است. بانک مرکزی اروپا برای دومین بار متوالی در سال ۲۰۱۱ هفتم